

A Pécsi Ítéltábla a dr. Sági Ügyvédi Iroda által képviselt **felperes neve** (címe) felperesnek - a Hári Ügyvédi Iroda által képviselt **alperes neve** (címe) alperes ellen - franchise szerződésből eredő követelés megfizetése iránt indított perében a Zalaegerszegi Törvényszék 2012. június 11. napján kelt 4.G.40.033/2012/6. számú ítélete ellen az alperes által 7. és 8. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - fellebbezett részében - azzal a pontosítással hagyja helyben, hogy a keresetet a marasztalást meghaladóan elutasítottak tekinti.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg 15 nap alatt a felperesnek 960.000 (kilencszázhatvanezer) forint másodfokú perköltséget és az államnak az adóhivatal felhívására 1.143.600 (egymillió-egyszáznegyvenháromezer-hatszáz) forint feljegyzett másodfokú illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletében kötelezte az alperest - az általa elismert - 14.294.793 forint, ennek 2009. május 30. napjától számított késedelmi kamata megfizetésére, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Megállapította, hogy a felperes 2006. január 1-jén kötött franchise-szerződést a N. Betéti Társasággal, melynek az alperes alapítástól 2009. szeptember 2-ig a beltársa volt. A szerződés alapján fizetendő díjat a szerződés elválaszthatatlan részét képező közös üzemeltetési szerződés tartalmazza, ennek alapján a Bt.-nek az üzemeltetési területhasználatért kellett díjat fizetnie (royalty), emellett üzemeltetési és szállítási díj fizetése is terhelte. A havonta esedékes díj fizetése úgy történt, hogy a felperes a becsült forgalom alapján állított ki előlegszámlát, majd a bejelentett havi forgalom figyelembevételével havi végszámlát küldött a Bt.-nek. A szerződés alapján a felperes a vállalt kötelezettségeinek eleget tett, a Bt. is 2009. áprilisáig teljesítette a szerződéses kötelezettségeit. Ezen időponttól kezdődően azonban semminemű fizetést nem eszközölt, ezzel megszegte a szerződés 1. §-ának 1.2.4. pontját, az 5. §-ának 5.2. pontját, a felperes ezért 2009. szeptember 10-én élt a

felmondás jogával. Mindeközben 2009. szeptemberében az alperes tagsági jogviszonya a Bt-ben megszűnt, majd a társaságot 2011. szeptember 26-án a cégbíróság hivatalból törölte. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az alperes, mint a Bt. tagja a Gt. 104. § (1) bekezdése alapján felel a felperes felé a Bt. 2009. szeptember 2. előtt keletkezett tartozásaiért, ennek összegét az alperes által ténybelileg elismert összegben állapította meg. A felperest terhelte ugyanis álláspontja szerint a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján az ezen felüli összeg körében a bizonyítás, ennek felszólítás és jogkövetkezményre történt figyelmeztetés ellenére sem tett eleget. Nem találta megalapozottnak az alperes megtévesztésre, és a szolgáltatás és az ellenszolgáltatás között fennálló feltűnő értékaránytalanságra alapított megtámadási kifogásait, a bizonyítékok értékelésének eredményeként megállapította, hogy nem tudta bizonyítani a szerződéskötéskor vagy a későbbi háromoldalú megállapodás megkötésekor tévedésben lett volna, vagy a felperes megtévesztette. Ezentúl álláspontja szerint az alperes a beszámítási kifogása jogalapját ésösszecszerűségét sem tudta bizonyítani.

Az ítélet ellen az alperes jelentett be fellebbezést, kérte, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét változtassa meg és a keresetet utasítsa el. Vitatta azt, hogy a betéti társaság marasztalása nélkül önállóan marasztalható lenne, változatlanul az elsőfokú eljárásban előadott indokokra hivatkozott. Fenntartotta a perben előterjesztett érvénytelenségi kifogásait, és a beszámítási kifogását is, melyet szerződésszegéssel okozott kártérítés címén, illetve tartozatlanul kifizetett összeg visszafizetésére hivatkozva kívánt érvényesíteni.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte.

A fellebbezés alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a megismételt eljárás eredményeként a tényállást helyesen állapította meg, a helyesen megállapított tényállásból érdemben helyes jogi következtetést is vont le, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A megismételt eljárásban az elsőfokú bíróság a másodfokú bíróság iránymutatásának megfelelően járt el, a peres feleket megfelelően kioktatta a bizonyítandó tényekről, a bizonyítási teherről, és a bizonyítatlanság következményeit a fellebbezéssel érintett körben helyesen alkalmazta. Alperes a kioktatás ellenére bizonyítási indítványt nem terjesztett elő a felperessel szembeni igénye alátámasztására, ezért az elsőfokú bíróság helyesen járt el, amikor az alperest az általa ténybelileg elismert összeg megfizetésére kötelezte.

A megismételt eljárás alapján hozott elsőfokú ítélet jogi indokolása azonban nem felel meg a Pp.221.§.(1) bekezdésben foglaltaknak, ezért azt a másodfokú bíróság az alábbiak szerint egészíti ki:

A gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (Gt.) 108. § (1) bekezdése szerint a betéti társaság létesítésére irányuló társasági szerződéssel a társaság tagjai üzletszerű közös gazdasági tevékenység folytatására vállalnak kötelezettséget oly módon, hogy legalább egy tag (beltag) felelőssége a társasági vagyon által nem fedezett kötelezettségeikért korlátlan és a többi beltaggal egyetemleges, míg legalább egy másik tag (kültag) csak a társasági szerződésben vállalt vagyoni betétje szolgáltatására köteles, a társaság kötelezettségeiért azonban a törvényben meghatározott kivétellel nem felel. Az alperes 2009. szeptember 2-ig volt a betéti társaság beltagja, ezért a felelősségére a 104. § (1) bekezdése irányadó, eszerint a társaságtól megváló tag, ideértve a társasági részesedését átruházó tagot is, a tagsági jogviszonya megszűnésétől számított 5 éves jogvesztő határidőn belül ugyanúgy felel a társaságnak a harmadik személlyel szemben fennálló, a tagsági jogviszonya megszűnése előtt keletkezett tartozásaiért, mint ahogy a tagsági jogviszonya fennállta alatt felel. A Gt. ezen szabálya szerint a betéti társaság volt beltagjával szemben akkor is érvényesíthető a megszünt társasággal szemben fennállt követelés, ha a tagsági jogviszonya még a társaság megszűnését megelőzően szűnt meg. Ebben az esetben azonban a felelőssége nem terjedt ki a betéti társaság összes tartozására, csak azokra, amelyek a tagsági jogviszonya megszűnését megelőzően keletkeztek, és vele szemben nem a társaság megszűnésétől számított 5 évig, hanem a tagsági jogviszonya megszűnésétől számított 5 évig érvényesíthető az igény. A felperes tehát a 2009. szeptember 2. előtt a betéti társasággal szemben keletkezett követelését az alperessel szemben érvényesítheti a társaság marasztalása nélkül is. Az alperes kizárólag akkor mentesült volna az általa ténybelileg elismert számlák fizetése alól, ha bizonyítja az érvénytelenségi kifogásában előadott tényállítást és ez alapján megállapítható lenne a felperes és a betéti társaság között létrejött szerződés érvénytelensége.

Az alperes érvénytelenségi kifogása azonban alaptalan. A Ptk. 201. § (2) bekezdése szerint, ha a szolgáltatás és ellenszolgáltatás között anélkül, hogy az egyik felet az ajándékozás szándéka vezetné, a szerződés megkötésének időpontjában feltűnően nagy az értékkülönbség, a sérelmet szenvedő fél a szerződést megtámadhatja. A Ptk. 210. § (1) bekezdése szerint pedig, aki a szerződés megkötésekor valamely lényeges körülmény tekintetében tévedésben volt, a szerződési nyilatkozatát megtámadhatja, ha a tévedését másik fél okozta vagy felismerhette. Az alperes az eljárás során nem tudta bizonyítani, hogy akár a szerződéskötéskor, akár a terület átadására vonatkozó későbbi háromoldalú megállapodás megkötésekor tévedésben lett volna, vagy a felperes megtévesztette, és azt sem tudta alátámasztani, hogy a két fél által nyújtott szolgáltatások között feltűnő értékaránytalanság állt fenn. A szerződésben ugyanis rögzítésre került, hogy a szolgáltatás fenntartásának gazdasági kockázata a franchise átvevőt terheli, az automaták kihelyezésének esetleges gazdaságtalan volta a franchise átvevő Bt. díjfizetési kötelezettségét nem érinti. Feltűnő értékaránytalanság megállapítása körében önmagában az az előadás, hogy a költségeket a szerződés kizárólag a Bt.-re telepítette, az elérhető eredmény hiányában pedig a vállalkozás csak veszteséget termelhetett, súlytalan. Az alperes ugyanis még azt sem jelölte meg,

hogy mely szolgáltatások értékének egymáshoz képesti feltűnő értékaránytalansága állna fenn, hisz a szerződéses jogviszonyban mindkét fél csak részben nyújtott pénzben kifejezhető szolgáltatást, ezek ugyan számszerűsíthetők lehetek volna, de ezt meg sem kísérelte kimutatni az alperes.

Az alperes a fentieken túl akkor mentesülhetett volna a fizetési kötelezettség alól, ha a beszámítási kifogásában hivatkozott szerződésszegésen alapuló felperesi kárfelelősséget (Ptk.318.§.(1) bek.), illetve túlfizetést bizonyítja. Az eljárás során meghallgatott tanúk vallomásukban egyöntetűen adták elő, hogy a felperesnek nem volt felróható a G. Üzemegységével fennálló szerződéses kapcsolat megszűnése, a felperes eljárta annak érdekében, hogy az új szolgáltató működésének megkezdéséig a Bt. az üzemeltetést folytathassa. Az alperes bizonyítani azt nem tudta, hogy amennyiben még 4 hónapig a gyáregységben a szolgáltatást a Bt. nyújthatta volna, ebből 4.800.000 forint nyereségre tett volna szert. A 4.440.000 forint kártérítési igény jogalapja és összecszerűsége sem nyert bizonyítást, az alperes az általa állított jogellenes károkozó magatartást, az elmaradt hasznát és az okozati összefüggést sem bizonyította, márpedig ezek együttes fennállása szükséges a Ptk.318.§ (1) bekezdés alapján alkalmazandó Ptk.339.§. (1) bekezdése szerinti kárfelelősség megállapításához.

A 2.520.000 forint összegű beszámítási kifogással összefüggésben az alperesnek azt kellett volna bizonyítania, hogy a felek a szerződést 10 évre meghosszabbították, a jogelődnek fizetendő területátadási díjat ehhez a 10 évhez kötötték, továbbá a szerződés idő előtti megszűnésére tekintettel az alperes jogosan számíthatja be a használattal nem érintett időszakra jutó Bt. által kifizetett előlegrészletet. A lefolytatott bizonyítási eljárás során beszerzett bizonyítékoknak a Pp. 206. § (1) bekezdése szerinti mérlegelésével sem állapíthatóak azonban meg a tények. Az iratok közt elfekvő, 2007. december 6-án tartott megbeszélésről készített jegyzőkönyv szerződésmódosításnak nem tekinthető, a megbeszélésen valóban szóba került mindez, de csak abban állapodtak meg, hogy majd a felperes és a Bt. egy későbbi időponttal új, közös üzemeltetési szerződést fog kötni, és a szerződés időtartamát 10 évre meghosszabbítja. A szerződés aláírását azonban akadályozta az, hogy az alperes és B. E. között átadásbeli problémák, gondok adódtak, így a szerződés megkötésére nem került sor, bár a felperes azt többször „erőltette” sikertelenül. Az sem nyert bizonyítást, hogy a Bt. által fizetett területátadási díj és az alperes által említett 10 éves időtartam között összefüggés lenne.

Az elsőfokú bíróság ítélete a jogi indokok fenti kiegészítésével helyes, ezért azt a másodfokú bíróság helybenhagyta.

Az alperes fellebbezése sikertelen volt, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése szerint tartozik megtéríteni a pernyertes felperes másodfokú eljárással összefüggésben felmerült, az őt képviselő ügyvéd munkadíjából álló perköltséget. Az ügyvédi munkadíj mértékét a másodfokú bíróság a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a és b) pontja, valamint az (5) bekezdés alapján, figyelemmel a 4/A. §-ban foglaltakra állapította meg. Az alperes személyes illetékfeljegyzési joga folytán

alkalmazandó Itv. 74. § (3) bekezdése és a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján a feljegyzett másodfokú eljárási illeték megfizetésére is a pervesztes alperes köteles.

Pécs, 2013. május 15.

. Kovács Ildikó s.k. a tanács elnöke, Dr. Berki Csilla s.k. előadó bíró, Dr. Gyöngyösiné Dr. Antók Éva s.k. bíró